

Nro. 6.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Januariusnak 20-dik napján 1797-ik
esztendőben.*

Nagy Britannia.

A *Párisban* el kezdődött, de a' múlt Dec. 22-dik napján egészlen félbe szakadt békességes traktárol, következő jelentést adott ki a' *Londoni* Kir. udvar Decemb. 27-ik napján: „Minekutánna, úgymond, a' kivánt békességnek helyre állítása végett *Párisban* el kezdődött alkudozás, az oda való fő kormányszék által hirtelen félbe szakasztott volna: mind magára, mind a' nemzetre nézve kötelesnek lenni itili magát a' Király az azt meg előző 's vele együtt járt körülállásoknak előadására.”

„Ö Kir. Felsége, nem gondolván az eleve el

látott nehézségekkel, mindjárt az esztendőnek kezdetében, olly lépéseknek tételére határozta meg magát, a' mellyek, hogyha egyenesen gondolkozott volna az ellenség, alkalmatosak lettek volna a' régen ohajtott békességnek vissza szerzésére. — Leg elsőben is azt kívánta a' *Helvétziában* lévő Követ Ministerje által ki tanúztatni, minémű gondolatjai légyenek a' Fr. Directoriumnak a' békesség eránt, a' melly kérdésére adatott felelet kevély és sántikáló vólt, kételkedett az Ő Kir. Felsége egyenes szivűségéről, sok mindenféle mesterséges kifogásokat talált és tett az alkudozásnak javaslott modjáról, tudniillik a' Congressusról, a' melly által gyakorta vissza szereztetett Európának meg háborítatott tsendessége, el mellözte az Ő Kir. Felsége kívánságát, egy olly változhatatlan principiumot választott a' békességes alkudozásnak fundamentomául, mellyben nem a' természeti igazságra, politikára, és költsönös haszonra, hanem minden Európai hatalmasságoknak maga alá való vetésére tekintett; olly dolgokat kívánt, mellyek a' Frantzia Respublika belső törvényein és constitutióján épültek, a' mellyek által a' mástól nem függő Statu-soknak kötései fel bontattatnának, minden hasznok, boldogságok el törültetne, 's egyedül az ő szabad tettzésektől függenének s. a' t."

„Lehetetlen vólt volna azokat tsak egy szempillantásig is bé venni, a' mellyek egyenesen oda tzeleztak, hogy az általok el foglaltatott minden tartományok, 's különössen azok, a' mellyekre mind maga hasznára, mind másokkal szerzett kötéseire nézve tekinteni kellett Ő Kir. Felségének, kezeknél hagyattassanak; hogy e' világnak más részében el vesztett tartományaik vissza adattassanak; e' mellett, hogy szabadságokban alylyon nékiek azt kívánni, a' mit magokra nézve igen hasznosnak, másokra nézve pedig felettébb károsnak lenni láttak. Ezekre pedig állani lehetetlenség lett volna."

„De azért még sem szünt meg Ő Kir. Felsége azon eszközöknek ki keresésétől, a' mellyeket a' békességnek helyre állatására alkalmasoknak lenni gondolt, és minthogy a' Fels. Császár és Király is hasonló indulattal vólt e' fontos tárgy eránt, hasonló jelentést adott ki az el múlt esztendei táborozásnak kezdetekor, de az ellenség mind a' két Felségnek idvességés feltételét el mellőzte.”

„Illyenképen minden békességre vezető utakat el zárván a' Frantzia Directorium, hogy a' Fr. mesterséges költemények által el tsábitatott Európának meg mutathassa azt, hogy nem Ő Felsége és szövetségesei légyenek a' had folytatásának, és az abból származott nyomorúságnak okai, és hogy az ellenség hazúg kifogásait e' világ előtt fel fedezhesse, egy olly békességés indulatú és a' diplomatikának minden szegét lyukát jól esmérő követet küldött *Párisba*, a' ki felől tellyes reménységgel vólt az eránt, hogy ő bizonyossan tökéletességre fogja vinni a' békesség dolgát.”

„A' Frantzia Directoriumnak ezen követségnek meg akadályoztatására kohólt fortélyai, illetlen és sértegető beszédjei, minden fundamentom nélkül való ki fogásai, egy szóval minden tselekedetei olly formán vóltak intéztetve, a' mellyekből világossan ki lehetett húzni, hogy semmi hajlandósága nintsen a' háborúságnak el végzésére. Sőt minekutánna Ő Királyi Felsége igazságos feltételei eleibe tétettek vólna, mellyek által mind Európának tsendessége közönségessen, mind az Ő Felsége Statusainak, mind szövetségeseinek hafzna és boldogsága előmenetelesitetek vólna; nemtsak Szentséges személyét sértekető ki fejezésekkel illette a' Directorium Ő Felséget, hanem hozzájok küldetett követjét is 48 óra alatt *Párisból* ki menni parantsolta.”

„Ezen kórmányfzéknek minden beszédeiből, tselekedeteiből, tractajából, kívánságaiból, és

igasságtalan praetensióiból, mellyektől még csak egy hajszálnira sem akart el távozni, világosan ki tettzett, hogy azon Respublikának belső alkotmánya nemcsak meg nem egyez az Európai több Statusok alkotmányával, a' józan okosság és nemzetek törvényével és tractatusaival, az emberi társaságoknak kötelével, a' közönséges bátorsággal és tsendességgel, hanem valósággal minden izetskéi akként vagynak alkotva, hogy, ha az ő kivánságokra állanának az Európai hatalmasságok, örökre el kellene nékiek temettetni."

„Ő Nagy Britanniai Felsége, tiszta indulattal botsátkozván a' békességes alkuba, és minden azt nehezítő akadályokat el háritani kívánván, fájlallya annak felbe lett szakadását, és az egész Európa szemei előtt újobban arra kötelezi magát, hogy mihelyt az ellenség a' természetes igassággal, a' több Statusoknak bátorságával 's hasznával meg egyező békességre hajlandóságot fog mutatni: azonnal Ő Kir. Felsége is kész léfzen az ezen sarkalatos véghez vezető elzközökhöz nyúlni, a' mellyre nézve mostan is igen nagy áldozatokra ajánlotta magát, de a' mellyek az ellenségnek rendkívül való kivánságai által hijjábavalókká tétettek. Költ a' *Westmünsteri* Kir. Palotában Dec. 27-ikén 1797. elztendőben.

Frantzia Ország.

A' *Londoni* udvarnak ezen szelidség lelkével tellyes manifestumával ellenkező, hazug, tsábitó és sertegető jelentést adatott ki a' *Párisi* Directorium, az úgy nevezett *Redacteur* ministerialis újság levelekben. *Elsőben* is azzal vádollya a' *Londoni* Ministeriumot, hogy minden Fr. Országban eddig vólt zenebonának, contra revolutióknak, és a' hazafiak közt támadt háborúságnak ő lett vólna az indító oka. — *Másodszor.* Gyanussá, 's gyűlölségesse, kívánnya az Anglus Követ Ministernek Lord *Malmesburynak* személyét tenni. —

Harmadszor azt hazudja, hogy ámbár eleve el látta is azt a' Fr. Directorium, hogy ezen békességes tracta tökéletességre nem fog menni: mindazáltal, hogy ki nyilatkoztathassa maga békességre való hajlandóságát, el fogadta az Anglus követséget. — *Negyedszer* a' *Londoni* udvart telzi a' békesség félbe szakadásának okaúl, a' következő okokra nézve.

1) Hogy nem adott *Malmesburynak* tellyes hatalmat a' békességes traktara, hanem minden abban tett lépéseiről jelentést kellett néki tenni a' *Londoni* Ministeriumnak, 's ugyan ezen okból kivánt tölle *Ultimatumot* a' Directorium. 2) Mivel minden Frantzia fegyverrel el foglaltatott tartományokat vissza adadni kivánta előbbi uraiknak, melly nékik, mint győzedelmeseknek nemcsak örökös gyalázatjokra, hanem ki-pótolhatatlan károokra is szolgálna. 3) Azt kívánnyá, hogy a' Fr. Respublika mondjon le a' Német Birodalombeli Fejedelmekkel kötött békességről, 's bizza azt annak törvényes fejére a' R. Császárra. — 4) Adja vissza a' *Szárdiniai* Királynak *Szabaudiát*, és a' *Nizai* Grófságot, ne elegyítse magát Olasz Ország belső dolgaiba, *Bonóniát*, *Ferrárát*, *Mediolanumot* tegye előbbi lábára. 5) A' *Pétersburgi* udvarnak is legyen hatalma a' két nemzet közt szerzetendő békességben való rész vételre. 6) *Portugallia* zárattassék bé a' békességbe. 7) Fizesse meg a' Fr. Respublika a' coalescált Fejedelmeknek okozott hadi költséget. 8) Adja által *Angliának* a' *Sz. Domokos* szigetének azon részét, mellyet a' *Spanyol* Király által engedett a' Fr. Respublikának. 9) Mondjon le a' *Batáviai* Köz Társasággal szerzett szövetségéről, adja vissza azt a' helytartó Fejedelemnek úgy, a' mint vólt a' háború előtt. 10) Maradjának a' *Belgáktól* el vétetett napkeleti és napnyugoti *Indiai* szigetek az *Anglusok* kezében, a' *Ceylon* szigetét, és a' *Jó Reménység* hegyét ki vétén, hogy ekképen az Európai egyarányúság ismét helyre állitassék. 11) Botsátassának

vissza az emigránsok hazájokba, 's adattassának vissza jószágaik s. a' t.

Minekutánna hosszasan előadatta vólna ezeket a' Directorium, ekként nyilatkoztatja ki az azok eránt való indúlatját: „*Anglia*, úgymond, gyalázatba 's hiveségtelenségbe akar bennünket keverni, azt kívánnyá, hogy mi magunk rontsuk le a' mi Constitutionknak alkotmányát; hogy az emigránsoknak vissza botsátatások által újabb hazafiak közt való háborúság inditassék köztünk; egy szóval azt akarja, hogy maga mindenben minden lehessen, mi pedig semmik sem; ő mindeneket birjon, mi pedig és a' mi szövetségeseink mindenünket el veszessük; ő úra légyen a' tengereknek, mi pedig terdet fejet hajtsunk nékie s. a' t.

Végtére ekként vigasztallya a' szegény Frantziákat: „Tsendesitsétek le magatokat békességnek barátjai, nem sokáig fog az emberi vér ki ontatni. — Lehetetlen, hogy minden hatalmasságoknak szivekben meg fojthassa *Anglia* az emberiségnek siralmát, minden szövetségesei el fogják ötöt hagyni titkos fortélyait ki tanulván, 's békességes alkura fognak a' Fr. Respublikával lépni. Akkor magának hagyattatva lévén *Anglia* soha el nem fogja a' Frantziák bosszújokat kerülni, és a' melly békességet most meg vetett, örömezt bé veszi. Mind ezek pedig a' Frantzia népnek el tsábitására tzeleznak, hogy a' Directoriumnak ne tulajdonítsák a' békességes alkunak félbe szakasztását.

Olasz Ország.

A' *Maylandi* későbbi tudósítások szerént *Baragney d'Hilliers* Generálist küldötte *Bonaparte* vezér *Bergamónak* el foglaltatására, a' ki Decemb. 23-kán indult oda 3000 emberrel, és olly mélységes titokban tartotta utazását, hogy senki is oda lett érkezéséig ki nem tanulhatta, hová, és mi végre

ment legyen ő el *Maylandból*. — Decemb. 25-ikén este oda érkeztén 3000 főből álló gyalog és lovas seregével, leg ottan maga bé marsirozott a' *la Chapelle* nevű kastélyba, az alatta lévő nép pedig a' városban telepedett le, holott *Velentzei* és *Nápolyi* katonaságból állott katona őrizet vala, de azért még is semmi zenebona nem történt. A' következett napon illyetén foglalató hirdetményt tétetett közönségessé a' fent nevezett Frantzia Generális:

„A' hadi környülállások kényszerítettek engemet *Bergamó* városának és várának el foglalására, kívánván ez által a' Fr. Respublika ellenségeinek ártalmas feltételeket meg előzni, és a' hadokazás teatromát a' ti honnyaitoktól el távoztatni. — A' Respublikánusi seregek mind a' jó rendnek, mind a' közönséges tsendesség fenn tartásáról, és a' tulajdonosság bátorságáról hozatott törvényeknek, valóságos baráttyai, nem azért jöttek ők ide, hogy a' ti vagyonjaitokat el ragadozzák, hanem hogy a' mások által történhető el ragadozástól védelmezzék. (*Fistula aulce canit, volucrem dum decipit auceps*). Soha sem forditattak azok más egyébbe végre, hanem hogy a' gonofzságot meg büntessék, és diadalmat vegyenek szabadságoknak ellenségein. — Törvényeiteket, szokásaitokat, isteni tiszteleteket, és kormányfőjeiteket illendő tekintetben fogom velek tartatni. — Mint barátok barátainkhoz jöttünk, 's azért is reménylem, hogy ti sem fogtok a' ti tulajdon háznaitokról el felejtkezni, 's engemet a' nékem adatott hatalommal való élésre kényszeríteni, a' kiket mint atyámfiat szeretni és tisztelni parantsol azén Respublikám és vallásom s. a' t.”

Ezen történetnek kettős okait adják a' közönséges levelek: 1) A' *Velentzei* Respublikában tétetett erős hadi készületeket mind a' vizén, mind a' szárazon, mellynek végéről és okáról értekezni akarván az Olasz Országban lévő armádiának ve-

zérjei és Commissariusai, semmi egyenes és megnyugtató feleletet nem vettek a' *Velentzei* fő kormányzékától. 2) Innen azt a' következtetést húzták ki a' Fr. vezérek, hogy azon Respublika titkos szövetségbe botsátotta volna magát a' Fr. nemzet ellenségeivel, és ezeket nemcsak szabadon akarja a' maga földjén botsátani, hanem velek edjött meg támadni a' Frantziákat. Mennyi valóság leheszen e' dologban, azt mi a' diplomatikuskok szentes helyeben bé nem botsátott rövid látású emberek nem tudhattuk. — A' Fels. *Nápolyi* Király felől iratik, hogy ő magára válalta volna a' Frantzia és *Velentzei* Respublikák közt támadt titkos villongásnak el igazítását.

Azonközben, mind bellyebb bellyebb nyomulnak a' Frantziák a' *Velentzei* tartományba, azért is, a' mit már fellyebb említettünk, de azért is, hogy az *Austriai* ármádia számára, a' *Velentzei* tengeren való eleség vitelét ha lehet meg akadályoztathassák. — — Mellyre nézve a' *Velentzei* fő kormányzék is egynéhány ágyús bárkát küldött azoknak a' hajóknak fedezésekre, a' melylyek *Dalmatziából*, *Triestből* 's másunnan eleséget és munitziót viznek a' mi seregeinknek.

Páduából iratik, hogy a' múlt December végén, reménytelenül 3000 Frantzia ment *Legnógóba*. Sokan úgy vélekedtek, hogy az oda nem messze külső vigyázaton álló Cs. Kir. seregeket akarják meg támadni, de ez nem történt, hanem 2000 ember közülök, és négy nap múlván, ismét 2000 *Ferrára* felé marsirozott, hogy az oda, és *Bonóniába Rómából* indúlt 15000 főből álló seregnek ellene álhasson. — *Mántua* vára környékén erős ágyú ropogások hallattak Dec. 26-ikán, a' midön tudniillik ismét szerentséssen ki tsapott *Wurmser* fő vezér a' Frantziákra. — *Páduát* és *Bassánót* olly mesterségesen bé sántzolták a' mi-eink, hogy oda nem egy könnyen fúrhatja bé magát az ellenség.

Bonaparte Fr. vezér *Veronából* *Maylandba* vissza térvén Dec. 25-ikén, magához hivatta az oda való tehetősebb kereskedőket, 's azt kívánta tőlök, hogy 4 hólnap alatt 1 millió, és 660 ezer liverst adjanak költsön a' Fr. Respublikának. — Ugyan onnan, t. i. *Maylandból* két deputatust küldött a' *Cis-Padanai* Respublikához, a' melly, a' mint már többször is mondtam, a' *Bonóniai*, *Ferrárai*, *Módenai* és *Reggiói* Hertzegségekből áll, olly véggel, hogy azzal szoros atyafiságra lépjenek a' *Maylandiabeliek*. A' Respublikánusi armádia még most is az *Ets* folyó viz mellett való tanyájában fekszik, mellynek *Veróna* a' közép pontya. — Olly rettenetes marha dög uralkodik most *Olasz* Országban, hogy tsupán a' *Bonóniai* és *Ferrárai* tartományokban 10 ezer darabra tétetik az el hüllott barmoknak száma.

A' *Velentzei*, múlt Dec. 28-ikán költ levelekben olvassuk, hogy az azon Köz Társaság földén fekvő *Bergamó* várast is el foglalták a' *Frantziák*, és minden mozdúlásaikból azt lehetett kihúzni, hogy, ha a' kemény hidegek tovább is tartának, a' *Legunát* is el vennék. (*Lagunának* neveztetik a' *Velentze* várasa és száraz föld közt fekvő tenger szakadás, mellynek mintegy, egy óráni járó földet téfzen a' kerülete).

Innen, t. i. *Velentzéből* írják azt is, hogy a' *Módenai* Hertzegségnek dél felé fekvő részében, nevezetesen a' *Carafagnani* kerületben fegyvert fogtak a' lakosok a' *Frantziák* ellen, tizezren gyűlöltenek öfzve egy *Carli* nevű vezér alatt, 's el tökéllették magokban, hogy utolsó tsep vérekig védelmezzék magokat a' *Frantziák* kegyetlensége ellen. — A' *Bonaparte* Generális armádiájához *Frántzia* Országból küldetett seregek éppen nem olyan számosak, mint a' mint néhány közönséges levelek hirtették. — Ezen okon, a' *Bonóniai*, *Ferrárai*, *Maylandi* és *Módenai* Hertzegségeken fel állitatott nationalis katonasággal akarja ár-

mádiáját szaporítani, mellyre annál nagyobb szükségé vagyon, mennél jobban öregbitetik a' *Római* udvar hadi serege.

* * *

A' múlt Novemberben tartatott Magyar Országgyűlés alkalmatosságával, a' többi közt azt is tettett a' Statusoknak és Rendeknek meghatározni, hogy *Károly* Kir. Fő Hertzeghez küldtessék egy deputatio, a' melly az Ország nevében Ő Kir. Hertzegségét, mint a' Fr. dühös seregeknek meggyőzőjét tisztelje, 's több illy hasznos győzedelmeihez is szerentsét kívánnyon. Ezen követségre *Eszterházy Miklós* Ő Hertzegsége, Gr. *Károlyi József* Ő Nagysága, és Tekint. Sz. Györgyi *Horváth Zsigmond* és Kis-Rhédei *Rhédey Ferentz* Kir. udvari Tanácsos Urak választattak ki, a' kik azon útat szerentsésen elvégezvén, következő módon irtak le magok utazását.

1-ször. *Bétsből* Decemb. 16-kának éjtzakáján másfél órakor indultak ki, és vették útjokat felső és alsó *Austrián* keresztül *Baváriának*, *Regensburg*, felé, úgy *Ingolstadt* és *Neuburg* 's több nevezetes városokon által *Rénus* váránál a' *Leck* vizén keresztül a' felső *Palatinátusba*. Ebből *Leningennél* érték a' *Svévicus* circulust, mellyben a' *Necker* vizén által, *Canstadt*, *Durlach*, *Rostadt*, 's azon circulusnak több jeles várossain által, 23. Dec. reggeli 6 órakor érkeztek *Offenburgnak* kapujához. A' hol már a' Királyi Hertzegnek kész rendelései várták, és minőjárt onnan mindenik követ Úr' maga szekeren katonák által külön külön quartélyra vezetett, a' városban legelsőbb *Házaknál*.

2-szor. Minthogy *Bétstől* fogva egész *Offenburgig* minden megpihenés nélkül, a' minden posta stációkon készzen állott 16 posta lovakon éjjel nappal utaztak, ott három négy óráig való nyűgovások után még az nap, az az 23-dikban

egy órakor a' Hertzegnél követtségeket le folytatták. A' külső szobában *Belegarde* Feldmarschal-Lajtinánt, több Generálisok, feles Stabális és fő Tiszt Urak, 's a' Generál-Stábnak nagy része várták a' követtséget. Mindezekután a' Kir. Hertzeghez bé menvén a' követtségnek Praesesse a' N. Mélt. *Eszterházy* Hertzeg, jeles dictiót mondott, melly mellett mind az Ország levelét, mind a' Fels. Császáret és Palatinusét, a' mellyeket magok kezeikkel irtak, által adta. Ezt a' K. Hertzeg hasonló dictiója által és igen nagy kegyelmességgel el fogadta. Azon kívül is pedig különös ki fejezésekkel újjította sok izben, mind kiváltképen a' Magyar Nemzet eránt eleitől fogva való hajlandóságát, mind fejenként ezen követtség eránt való kegyelmességét. Több izben mondta azt a' Követ Uraknak, hogy ezen elő menetelét is a' Magyar Katonaságnak köszöni, és azért a' ditsőséges Nemzetért meg halni is kész vólna.

3-szor. Minthogy *Kéhlnek* ostromlása már a' Követ Uraknak ottan létekben nagy erőben folyt, úgy hogy a' meg szűnés nélkül való ágyúzás *Offenburgnak* az ablakait is részketette, a' K. Hertzeg pedig minden nap már reggeli 6 órakor oda ki szokott menni, ajánlotta a' Magyar Követtség, hogy ő Hertzegségét más nap ki kíséri. Jó kedvel vette ezt a' Hertzeg, 's mindjárt meg is tétődtek a' rendelések, mind paripák eránt, mind minden Követ Urnak egy egy szekér eránt, mellyek már más nap jó reggel meg jelentek a' Követeknek quartélya előtt. De a' Hertzeg még az előtt ki menvén, már a' Követ Urak a' Gr. *Latour* Fegyver-Tármester szállásán találták, melly a' batteriáknak szinte széliben vagyon a' *Kintzig* vize mellett. Ott vóltak még a' Hertzeggel Gróf *Belegarde*, *Colovrát*, *Colloredó*, és *Schmid* Generálisok, *Szeredai* Oberster az Inzsínör-Corpusnak Directora, és némelleyek a' Generál-Stabból, 's úgy indúltak onnan együtt az Observatórium felé, melly a' batteriák között vagyon. A' Hertzeg

elöll ment az említett Tisztekkel és némelly Comendirozottakkal, a' Követ Urak pedig utánna az ágyúk alatt, és az ágyú golyobisok süvöltések között. A' holott mintegy más fél órát töltvén, miglen mind a' Frantziáknak a' *Rénus* partján lévő táborát, strásájoknak változtatását, *Strafsburgot* és *Kéhl*t az Observatoriumból meg vizgálták, mind a' magunk népének fekvését 's munkájokat meg látták volna, ugyan azon rendel az ágyúk aloll ki mentek, és a' Gr. *Latour* szállásán mind szekerekre ülven, *Offenburgba* bé siettek, ott négy óra tájban a' K. Hertzeggel együtt ebédelvén.

4-szer. Két egész napokat töltvén az Ország-nak Követtyei a' Fő Hadi Szálláson, mindenkor a' K. Hertzeggel való betses társalkodásban, mint-hogy a' Követség Praesessének a' N. Mélt. *Eszterházy* Hertzegnek, a' N. Magyar Gárdának új esztendőben az Udvarnál való gálájára nézve visszafra kellett sietni, 24 ben vatsora után a' K. Hertzegtől bútsújokat vették, a' ki azoktól szinte olly kegyelmességeinek nyilatkozatásai között vált el, mint azokat el fogadta vala. A' N. Mélt. *Eszterházy* Hertzeg a' szerént az egyik Követtel *Horváth Zsigmond* Consil. Urral mindjárt azon éjtzakán, 11 órakor a' leg egyenesebb úton *Bétsnek* vissza fordúlt, és azt éjjeli nappali jövetellel annyira erőltette, hogy nagyobb úti szekerét az útban el hagyván tsupán egy huzárjával fél fedelű pirutsót vévén maga alá, 31-dikben Szerentsésen bé érkezett. A' más két Követ Urak pedig, u. m. N. *Károly* Mélt. Gr. *Károly József* ö Nagysága, és *Rhédei* Cons. Urak, a' mint az *Armáda* a' *Rajna* mentében fekszik, útjokat vették *Bischofsheim*, és *Lichtenau* felé *Rastadtnak*, a' hol Gen. *Sztáray* Feldmar-Lajtinánt detasirozva van, és minden statiókon nagy betsülettel 's kedvességgel fogadtattak, *Lichtenauban* Gen. *Nobili* is ki rukkolt katonákkal 's egy regiment bandájával, a' kik szekereik mellett az útzában musikáltak, betsüllötte meg ezen Magyar Követ Urakat. *Rastadtból* vették útjokat

Charlesruhna, és ebédeltek a' *Durlachi* Hertzeg Ministerénél, 's még látogatták Fegyver-Tármester Gróf *Wartensleben* Urat is, a' ki ottan gyógyítottik. Mentek innen a' *Spajeri* Püspökség, és *Heidelberg*a között *Svetzingennek*, és úgy *Manheim*ba A' hol ezen két Követ Urak is egymástól el válván, Gróf *Károlyi* ö Nagysága vette útját egyenesen *Bétsnek*, *Augspurg* és *München* felé, a' *Cons. Rhédey* Ur' pedig, még is folytatta útazását, a' *Rénus* és *Ménus* folytában le felé fekvő ármádiának szelin *Máintz* és *Limburg* felé. Minthogy pedig *Manheim*ből az egyenesebb úton a' *Rénuson* túl *Máintz* felé útazni az ellenség miatt bátorságos nem vólt, kellettét útját venni *Heppenheim* felé *Hessen-Darmstadt*nak, és úgy ment által a' *Ménuson* *Veisenburg*nál, a' *Rénuson* pedig *Maintz*nal; a' kit még is tsak kevésbe múlt el, hogy a' *Frantzia* desertorok miatt *Vencheim* körül szerentsétlenség nem követett. Folytatta tovább is utazását ezen Követ Ur' *Máintz*ből *Haldersheim* felé *Frankfurt*, *Hanau*, *Aschaffenburg* (a' *Ménuson* ismét által menvén) *Würtzburg*, *Nürnberg* nevezetesebb Városoknak, és itt *Kittzing* Várossától fogva *Nürnberg*en is felyül egész *Postbanerig* a' *Prussus*nak Birodalmába utazván, 's minden városokban az érdeemes dolgokat és régiségeket meg nézvén, jött által *Bavariába* ismét *Regenspurg* és *Straubinga* felé. Úgy felső 's alsó *Austriának* *Lintz* 's több várossain által *Bétsbe*, Követ Társával a' Mélt. Gróf *Károly József* Urral együtt ugyan azon egy napon 10-dik Jan. szerentsésen vissza érkeztek. Az holott is mindjárt más nap ezen Országos Expeditionának a' *Magy. Nemzetnek* ditsőségére szolgáló móddal lett le folytatásáról való relatiójakat a' *Fels. Császárnál* 10 órakor meg tették. A' ki azt igen nagy kegyelmességgel vette, és ámbar a' *Sz. István* kereltje' olztogatásának innepje, és így az udvarnál nagy *Concursus* vala; de még is ezen Követ Urakat leg elébb méltóztatott Ő Felsége maga eleibe parantsolni. Onnan pedig a' *Felséges Császárnéhoz* menvén, ezen Felség is

hasonló kegyelmességgel vette, 's az igen hosszú, és nehéz időben való utazásokról sajnálkozván emlékezett. Hallatik a' Felséges Nádor Ispány-nak *Bétsben* való jövetele, melly ha mostanában történnék, itt tenné meg Ő Hertzegségénél is maga relatióját a' szereztesen vissza érkezett Magy. Követség; külömben pedig *Budára* fog le menni.

* * *

Nagy Erdemü 's Tudós Nemes Hazámfia!

Kit díszére szült ez áldott Pannónia!
Ha néha múzsámnak holmi enyelgését
Meg nem vetéd, most ez öröm-rebegését,
Kérlek, méltóztassál jó szívvvel fogadni,
'S számára a' barnán egy kis helyet adni!
Tudom, hogy a' kik az érdemet betsüllik,
'S a' fényt, mint a' bagoly, önként nem kerülik,
Szóval, kik jó fontal itéletet tesznek,
Ezen örömömből nem kevés részt vesznek. —

Alig hogy e' Népes szép kerületünkben
Főt — sőt Atyát nyertünk kedves Püspökünkben,
Tüstént a' szárnyas hir mindenfelé terjedt,
Mellyre minden jó szív öröm-tapsra gerjedt!
De nem vólt elég a' belső örvendezés,
Sem a' sok magános és köz' esedezés,
Hogy a' kegyes Égek Ert, kit Tölök kértünk,
Sok számos időkig még éltessék érttünk!
Sőt nem vólt elég a' múzsák' tapsolása,
(Kik közül enyimnek itt küldetik mássa)
Hanem kezét fogván mind *Mózes* mind *Aron*,
Az az: Világi Fő Rendek — 's kik Oltáron
Az Urnak szolgálnak — vallást sem ügyelve
Tisztelik öt hozzá öszveseregelve! —

Önn' alattvaloji, a' Tiszteletes Rend,
Nem tsuda, hogy illy nagy Vezérének örvend;
Sőt a' vólna tsuda 's nem kisség illetlen,
Ha, e' történetre lévén érzéketlen,

E' példás Vezérét, Megyéje' nevében,
 Nem tisztelné hat bölts Férjfi' személyjében (a).
 De a' már különös, hogy a' más Mezőnek
Pásztori 's Mózesi ezek után jönnek,
 Hogy e' kedves Fönket örömmel köszöntsék,
 'S jó kívánásokat kebelébe öntsék! (b)
 A' kiknek is szinte nyomokba 's helyekbe
 Im' egy nagy Gróf Úrfi — a' kit szerelmekbe'
 A' *Grátiák 's Múzsák* tartanak, 's ölelnek,
 És Hazánk' dízére szemesen nevelnek —
 Nem tartá rangjához alattsony' 's tsekélynek,
 Tiszteletét tenni e' Tisztos személynek,
 A' kiis szép, velős 's fontos deák nyelvén
 Kegyes Püspökünket nyájasan tisztelvén,
 E' Nagy Férjfiúnak — szívében tsatázott
 Indúlati miatt — szeme könnybe' ázott! (c)

(a) *A' Tólnai Senioratus hat Tiszt. Férjfiakat Sz. Lörintzre küldvén, szép és jól ki-munkáltt Német beszéddel köszöntötte-meg ezen valóban nagy erdemü 's kegyességü Sup. Urunkat. Az Orátor T. Bene Úr, Rátzkozári Préd. volt.*

(b) *Ugyan az ottani Reform. Tractus Gyűllést tartván, két egyházi, és ugyan annyi világi személyeket rendelt-ki kebeléből Főtiszt. Sup. Urunknak tisztelésére. Az elsők voltak Tiszt. T. Körösi és Komádi Urak; az utólsók Tek. Táblabíró Vizsolyi és Hajós Urak. A' köszöntést Magyar Nyelven tartotta T. Körösi János, Kölesdi Prédikátor Ur.*

(c) *Ez a' Haza' kedves és nagy reménységü Tsemetéje nem más, mint Simontornyáról Hóf-mesterével együtt Sup. Urunknak tisztelésére ment XI esztendő's unokája Méltóságos Gróf Styrumnak, a' kiis szép deák beszéddel és egész meg-indúlással köszöntötte kerületünknek ez Erdemes Atyját!*

Ezután négy nappal a' Nemes Vármegye
 Hogy meg bizonyítsa, melly nagy részét vegye
 Az örömnök abból, hogy éppen Ő benne
 E' Megyében is már egy Főpapunk lenne,
 Két követjét küldi, úgymint egy Főbirót,
 'S azzal együtt egy hiv 's nemes Táblabirót,
 Kik elsőbb' a' Megye' Nagyságos Főjének,
 Azután a' többi Fő-, köz-, 's all Rendének
 Nevében e' Fönknek téfznek tiszteletet,
 'S barátságos szivvel mondnak idvezletet. (d)
 Kik a' rájuk bizott dolgot elvégezvén,
 'S annak édességét magok is érezvén,
 Sok költsön-áldással útnak eredének,
 'S örömmel 's békével honnjokba térének. —
 Ez a' szép történet, mint a' tiszteltetett
 Férjfiúnak nem köz' díszére lehetett:
 Úgy a' meg tisztelő Ofzlop-férjfiaknak
 Tettek érzést gyújt-fel szivekben sokaknak. (e)
 Eljenek Hazánknak ez égő Fáklyáji,
 Kiknek gyújtsanak-fel másokat példáji! —

Bellicz Jónás.

d) Ezen követség az elébbiek után mintegy ne-
 gyed nappal érkezett későbbben a' Főtiszteletű
 Urhoz, a' kik is elsőben a' Mélt. Főispán Úr-
 nak, azután a' több Tek. N. Rendeknek nevé-
 ben jelentették ezen kedves régi barátjok eránt
 való édes érzéseiket, hogy éppen az ő érdemes
 személyjében tisztelheti Tólna leg első Superin-
 tendensét maga kebelében!

(e) *Honor non est honorati, sed honorantis.*
 A' ki mást meg-tisztel, magát tiszteli-meg.